

تأکید بر جبران خسارت های ناشی از حوادث طبیعی در استان خراسان

گزارشگر: محمدرضا رحیمی

استانداری خراسان چندی پیش، هفته سوم (۱۶ تا ۲۳) مهرماه سال جاری را به نام هفته کاهش اثرات بلایای طبیعی نام گذاری کرد، تا از این طریق آثار حوادث طبیعی و هزینه سنگین جبران خسارات ناشی از این حوادث را تعیین نماید.

همچنین به منظور آشنایی بیشتر مردم با مزایای پوشش های بیمه ای در زمان بروز حوادث و ایجاد خسارت، این استانداری طی جلسه ای از کلیه شرکت های بیمه دعوت کرد، در مورد برپایی سمیناری به مناسبت این هفته با استانداری همکاری کنند. در کنار آن مقرر گردید شرکت های بیمه در حاشیه سمینار نمایشگاه ویژه ای برپا کنند و بولتنی نیز با موضوع معرفی رشته های مختلف بیمه ای برای شرکت کنندگان چاپ و منتشر شود.

بدین ترتیب سمینار یک روزه بررسی نقش بیمه در جبران خسارات ناشی از بروز بلایای طبیعی در سالن اجتماعات استانداری خراسان برگزار شد. در این سمینار آقای مهرعلیزاده استاندار خراسان، آقای شاکرین عضو هیأت مدیره بیمه آسیا و آقای نکویی مهر معاون فنی مدیر عامل شرکت بیمه دانا به ایراد سخنرانی پرداختند. در ادامه این گردهمایی مدیران چهار شرکت بیمه ایران، آسیا، البرز و دانا در استان خراسان طی نشست به پرسش های شرکت کنندگان سمینار پاسخ گفتند. سرانجام این سمینار با صدور قطعنامه ای به کار خود پایان داد. توجه خوانندگان گرامی را به خلاصه ای از سخنرانی ها و قطعنامه سمینار جلب می کنیم.

سخنرانی استاندار خراسان

آقای مهرعلیزاده در آغاز سخنان خود ضمن تشکر از برگزارکنندگان این گردهمایی، برتشکیل چنین نشست هایی برای حضور عملی و اجرایی شرکت های بیمه جهت جبران خسارت ها تأکید کرد.

وی سپس به خسارات سنگین به بار آمده در استان خراسان و استان گلستان اشاره کرد و گفت: «نقش دولت در جبران این

خسارت ها بسیار فراگیر است. وظیفه دولت تنها جبران خسارت به صورت نقدی و پرداخت وام نیست بلکه راهکارهای دیگری از جمله ایجاد اشتغال در منطقه آسیب دیده نیز باید مورد توجه قرار گیرد.» استاندار خراسان به نحوه پرداخت خسارات به زیان دیدگان پرداخت و گفت: «تجربه نشان داده است که ما هیچگاه در جبران خسارات ناشی از بلایای طبیعی

موفق نبوده ایم. در حال حاضر مبلغ وام های پرداختی برای جبران خسارت ها حدود ۱۰ درصد میزان خسارت هاست. بر پایه آماري که در اختیار دارم در ۱۰ سال گذشته در استان خراسان حدود ۵۸۵ میلیارد تومان خسارت ناشی از حوادث غیرمترقبه به بار آمده است، ولی در این مدت مجموع اعتبارات عمرانی استان هرگز به این مبلغ نرسیده است. برای مثال در

ارتباط خسارت ناشی از خشکسالی، اعتباری که برای استان در نظر گرفته شد؛ حدود ۱۰ درصد خساراتی است که به وجود آمده است.»

وی در این زمینه افزود: «این خسارت‌ها در مناطق روستایی نیروهای مولد را به نیروهای مصرف‌کننده تبدیل می‌کند و در نتیجه، بیکاری نیروهای مولد در دراز مدت خسارات بزرگی به وجود خواهد آورد.»

آقای مهرعلیزاده به موضوع توسعه فرهنگ بیمه در جامعه و لزوم شناساندن بیمه به مردم اشاره کرد و گفت: «باید موضوع بیمه را در میان مردم جا انداخت. برای نمونه در مورد بیمه شخص ثالث اتومبیل می‌بینیم که چون رانندگان مجبور بودند خودروهایی خود را بیمه کنند، این امر باعث شد به تدریج این رشته از بیمه در بین مردم جا بیافتد و هم‌اکنون بیشتر رانندگان به خواست خودشان خودرها را بیمه می‌کنند.»

کسانی که خودروهایی خود را بیمه بدنه یا سرقت می‌کنند تا حدودی با فرهنگ بیمه آشنا هستند و از نظر اقتصادی بیمه کردن را به صرفه می‌دانند.»

وی ادامه داد: «با این حال نباید منتظر بود تا مردم متوجه مزایای بیمه شوند و به شرکت‌های بیمه مراجعه کنند. اساساً نقش شرکت‌های بیمه و بیمه‌گرها این است که به عنوان یک فعالیت تجاری وارد عمل شوند و هر جا که احساس می‌کنند فرهنگ استفاده از بیمه وجود ندارند، اقدام نموده و این فرهنگ را ایجاد کنند و در این زمینه با اطلاع رسانی، نشان دهند که عواقب کار کسانی که از بیمه استفاده کرده‌اند چه بوده است. البته این کار نیاز به زمان دارد و در این راه شرکت‌های بیمه بهتر است از رادیو و تلویزیون استفاده کنند و بروشورهای مربوط به رشته‌های مختلف بیمه را در اختیار مردم بگذارند.»

استاندار خراسان در مورد شیوه تبلیغ فرهنگ بیمه در روستاها اظهار داشت: «تبلیغ

در شهر با تبلیغ در روستا تفاوت می‌کند. تبلیغات تلویزیونی در روستاها خیلی مؤثر نیست، بلکه باید از طریق شورای اسلامی روستاها و با فرستادن کارشناسان بیمه به مناطق روستایی و ارائه اطلاعات به صورت رودرو سطح فرهنگ بیمه را در این مناطق بالا برد. به طور کلی بهتر است شرکت‌های بیمه یک نمایندگی غیررسمی در این مناطق مستقر نمایند. چون یک روستایی برای تمدید قرارداد بیمه نمی‌تواند به شرکت بیمه‌ای که در روستایش نیست مراجعه کند.»

آقای مهرعلیزاده در پایان اظهارات خود گفت: «به طور کلی در زمینه خسارات بلایای طبیعی باید به گونه‌ای عمل شود که بخش عمده‌ای از جبران این خسارت‌ها توسط خود مردم تأمین شود و در این زمینه شرکت‌های بیمه می‌توانند نقش مهمی ایفا کنند. با این روش ساده بار سنگینی از دوش دولت برداشته می‌شود.»

اظهارات آقای شاکرین، عضو هیأت مدیره شرکت سهامی بیمه آسیا

آقای شاکرین به عنوان دومین سخنران این گردهمایی، موضوع سخنرانی خود را به دو بخش ۱ - نقش بیمه در جبران خسارات ناشی از بلایای طبیعی ۲ - انواع خدمات بیمه‌های اشخاص که شرکت‌های بیمه را ارائه می‌دهند، تقسیم کرد.

عضو هیأت مدیره شرکت سهامی بیمه آسیا در مورد موضوع نخست سخنرانی خود گفت: «بلایای طبیعی خسارات عظیمی به

همراه دارند و لطمات جبران ناپذیری به کشورهای در حال توسعه و کشور عزیزمان ایران وارد می‌کنند. از سوی دیگر بلایای طبیعی خسارت‌های مختلفی به جای می‌گذارد که برخی از آنها جنبه مالی و اقتصادی دارد و برخی دیگر خسارات جانی هستند. از نظر اجتماعی نیز خسارات گسترده‌ای به وجود می‌آید، مانند بی‌خانمان شدن برخی از مردم و لطماتی که از این طریق به خانواده‌ها وارد می‌شود.»

وی در ادامه افزود: «در کشور ما برنامه‌های بیمه‌ای که برای جبران خسارات بلایای طبیعی وجود دارد دو نوع هستند: ۱ - روشهایی که به طور فراگیر برای آینده در نظر گرفته شده‌اند ۲ - روشهایی که در حال حاضر شرکت‌های بیمه اجرا می‌کنند.»

در روش نخست تقریباً می‌باید نیمی از منازل مسکونی بیمه شوند و برای این کار علاوه بر شرکت‌های بیمه و شرکت‌های بیمه اتکایی، دولت هم باید نقش اساسی داشته باشد. پیشنهادهایی در این زمینه به وزارت کشور و ستاد حوادث غیرمترقبه ارائه شده است. از جمله این که کل خانواده‌های مناطق مسکونی شهری در مرحله اول و مناطق مسکونی روستایی در مرحله بعدی تحت پوشش بیمه حوادث بلایای طبیعی قرار گیرند که موضوع تحت بررسی و پی‌گیری است.»

وی افزود: «به طور کلی شرط توفیق شرکت‌های بیمه آن است که مردم از مزایای بیمه آگاهی پیدا کنند و شرکت‌های بیمه وظیفه دارند این آگاهی را به مردم بدهند تا آنها بتوانند از پوشش‌های مناسب استفاده کنند.»

آقای شاکرین در مورد موضوع دوم سخنرانی خود اظهار داشت: «پس از پیروزی انقلاب اسلامی و طی دهه ۱۳۷۰ شرکت‌های بیمه در زمینه بیمه‌های اشخاص فعالیت خوبی داشته و به موفقیت‌هایی دست پیدا کردند. در دهه ۱۳۶۰ شرکت‌های بیمه تنها در رشته‌های عمر زمانی، عمر گروهی و بیمه‌های حادثه

قطع نامه سمینار

در پایان این سمینار قطع نامه‌ای با مضمون زیر صادر شد :

«با سپاس و تشکر از خداوند متعال که توفیق برگزاری این گردهمایی را عطا فرمود و با تشکر و سپاس از حضور مدعوین و دست‌اندرکاران برگزاری گردهمایی، با توجه به این که استان خراسان یکی از استان‌های شاخص حادثه‌خیز کشور می‌باشد و هر ساله خسارات عمده جانی و مالی فراوانی که ناشی از وقوع بلایای طبیعی می‌باشد، به استان تحمیل می‌گردد و موجب می‌شود تا بخش عمده‌ای از انرژی مسئولین و مردم مصروف رفع این معضلات شود؛ لذا استفاده از خدمات صنعت بیمه به عنوان یکی از بهترین راهکارها برای جبران خسارات ناشی از بروز بلایای طبیعی مورد تأیید و تأکید قرار می‌گیرد.

بدیهی است کمیته‌های منتخب و شرکت‌های بیمه با بررسی و شناخت راه‌های اشاعه صنعت بیمه در تلاش خواهند بود که طی زمانبندی تعیین شده (حداکثر دو ماه برای پروژه‌های عمرانی و سه‌ماه برای واحدهای مسکونی) روش‌های لازم و کاربردی را تهیه و به مورد اجرا در آورند.

ضمناً ستاد حوادث استان و کمیته استانی کاهش اثرات بلایای طبیعی پیشنهاد می‌نماید که شرکت‌های بیمه یک نماینده به عنوان عضو میهمان به ستاد حوادث معرفی کنند تا ضمن حضور در جلسات ستاد، همکاری و تشریح مساعی بیشتری در تحقق اهداف بانجام رسد.»

درحاشیه این سمینار شرکت‌های بیمه با برپایی غرفه‌هایی در نمایشگاه «نقش بیمه در جریان خسارت‌های ناشی از حوادث طبیعی» به معرفی خدمات خود پرداختند. شرکت سهامی بیمه آسیا نیز با ایجاد غرفه در این نمایشگاه با استفاده از رسانه‌های تصویری و نوشتاری به معرفی خدمات خود پرداخت.

۶۶ درصد مساحت کشور در معرض خطر زلزله قرار دارد.»

وی افزود: «البته بسیاری از کشورها شرایط ما دارا هستند اما از قبل تمهیداتی اندیشیده می‌شود. هر چند فن‌آوری ساخت و سازها هر ساله تغییر می‌کند ولی باز می‌بینیم در کشوری مثل ژاپن در اثر بروز زلزله ساختمان‌هایی که مهندسان ساختمان ادعا می‌کردند ضد زلزله هستند، خراب می‌شوند. در واقع، مطالعات در مورد ساختمان سازی باید به طور مرتب تغییر کند چون زلزله‌هایی که رخ می‌دهند، متنوع هستند و روی سازه‌ها تأثیرات مختلف می‌گذارند.» آقای نکویی مهر در مورد چگونگی جبران خسارات سیل و زلزله توسط شرکت‌های بیمه گفت: «شرکت‌های بیمه برای محاسبه حق بیمه براساس آمار و احتمالات عمل می‌کنند و چون بلایای طبیعی قابل پیش‌بینی نیستند، از این نظر مشکلاتی در محاسبات ایجاد می‌شود. البته با این که این نوع حوادث گستردگی زیادی دارند ولی این بدان معنی نیست که شرکت‌های بیمه نمی‌توانند کاری انجام دهند. همانطور که آقای شاکرین گفتند، وزارت کشور و ستاد حوادث غیرمترقبه اقداماتی در این زمینه به عمل آورده‌اند.

در مجموع باید با فروش بیمه‌نامه هزینه جبران خسارت‌ها را در میان مردم سرشکن کرد و برای رسیدن به این هدف چاره‌ای جز تشویق مردم به خرید بیمه‌نامه نداریم.

فعالیت می‌کردند. اما در دهه ۱۳۷۰ خلاء مربوط به فعالیت بیمه‌های عمر و پس‌انداز برطرف شده است. در این میان فروش بیمه‌نامه‌های عمر و پس‌انداز در استان خراسان بسیار چشمگیر بوده است و مردم این استان از این بیمه استقبال خوبی به عمل آورده‌اند.» وی سپس به تشریح بیمه‌های عمر و پس‌انداز پرداخت و گفت: «در بیمه‌های عمر و پس‌انداز، شرکت بیمه علاوه بر تعهدی که در صورت فوت بیمه شده دارد، اگر بیمه‌گذار (بیمه شده) زنده باشد سرمایه بیمه را دریافت می‌کند. بنابراین تعهد بیمه عمر و پس‌انداز از نظر بیمه‌گر حتمی و قطعی است. همچنین در این نوع بیمه‌نامه اگر بیمه‌گذار به منابع مالی و وجوه نقد احتیاج داشته باشد، می‌تواند مقداری و یا تمام اندوخته‌های بیمه‌نامه را دریافت نماید.»

سخنرانی آقای نکویی مهر معاون فنی شرکت بیمه دانا

آقای نکویی مهر در ابتدای سخنرانی خود گفت: «ایران جزو ۱۰ کشور بلاخیز دنیا است و برنامه‌ریزی دولت در این زمینه اجتناب‌ناپذیر است و چه بهتر که این برنامه از استان خراسان آغاز شود. البته در سطح وزارت کشور و هیأت وزیران چند سال است که به صورت جزئی به آن پرداخته شده است و ان‌شاءالله امیدواریم این گردهمایی مقدمه‌ای باشد تا این موضوع حداقل در استان خراسان پیگیری شود.»

وی در ادامه اظهارات خود به ارائه آماری از زلزله ایران پرداخت و بیان داشت: «سالانه ۸۰۰ زلزله بالای ۶ ریشتر در دنیا رخ می‌دهد و در ایران هر دو سال یک بار زلزله ۶ ریشتری اتفاق می‌افتد و هر ۱۰ سال یک زلزله ۷ ریشتری به وقوع می‌پیوندد. شهرهای ما در برابر زلزله‌های ۵/۵ تا ۶ ریشتری آسیب پذیر هستند و روستاهای ما نیز در زلزله‌های ۴/۵ تا ۵ ریشتری آسیب می‌بینند. همچنین